

Asia: VN/27065/2023

Lausuntopyyntö ehdotuksesta poliisin tietojenvaihtoa koskevan lainsäädännön muuttamisesta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi poliisilain, henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain, henkilötietojen käsittelystä Rajavartiolaitoksessa annetun lain, rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain, rikostorjunnasta Tullissa annetun lain, henkilötietojen käsittelystä Tullissa annetun lain sekä henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa annetun lain muuttamisesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sosiaalityöntekijäin liitto vastustaa lakimuutosta siltä osalta, mikä koskee oikeutta saada sosiaali- ja terveydenhuollon antajalta asiakkaan läsnäoloa ja henkilöllisyyttä koskevia tietoja. Lakimuutoksen myötä yhdenvertaisuus ei lisääntyisi, vaikka muutosehdotuksessa näin asiaa perustellaan. Muutos päinvastoin syrjisi huono-osaisia ja sosiaalihuollon tarpeessa olevia sekä estäisi heitä hakeutumasta avun piiriin ja estäisi näin heitä saamasta perustuslain takaamia välttämättömiä palveluita.

Sosiaalityön tehtävänä on auttaa ihmisiä. Lisäksi tavoitteena on saada ihmisiä kuntoutumaan tilanteistaan ja tilanteissaan, mikä voi onnistua ainoastaan yhteistyössä heidän kanssaan. Sosiaalityön tehtävänä on myös saada tietoa yhteiskunnan epäkohdista. Tämä estyisi lakimuutoksen myötä. Ehdotettu muutos olisi sosiaalityöntekijän ammattietiikan vastainen.

Sosiaalihuollon viranomaisen tiedonantovelvollisuutta ei tule muuttaa uudella lailla. Nykyinen käytäntö, missä tiedonantovelvollisuus koskee tilanteita, joissa poliisi selvittää rikoslain (luvun 15 pykälä 10) tarkoittamaa törkeää rikosta tai rikosta, jonka enimmäisrangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta, on riittävä. On hyvä huomioida, että jo nyt salassa pidettävästä asiakirjasta saa antaa oma-aloitteisestikin tiedon, kun epäillään edellä mainittua tarkoitettua rikosta taikka silloin, ”kun epäillään jonkun syyllistyneen siinä mainittua vähäisempään rikokseen, jos hyvinvointialue arvioi sen olevan välttämätöntä lapsen edun taikka erittäin tärkeän yleisen tai yksityisen edun vuoksi. Lisäksi hyvinvointialue saa salassapitovelvollisuuden estämättä ilmoittaa poliisille henkeen tai

terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia ja uhkaavan teon estämistä varten välttämättömät tiedot, jos tämän lain mukaisia tehtäviä hoidettaessa on saatu tietoja olosuhteista, joiden perusteella on syytä epäillä jonkun olevan vaarassa joutua väkivallan kohteeksi.” (Sosiaalihuollon asiakaslaki 812/200, 18 §.) Nykyinen oikeudellinen säätely koskien sosiaalihuollon viranomaisen tiedonantovelvollisuutta ja -oikeutta on Sosiaalityöntekijäin liiton mielestä riittävä. Käytännössä ehdotettu lakimuutos estäisi sosiaalityön tekemisen Suomessa ja näin johtaisi viranomaisvetoisen sosiaalityön loppumiseen Suomessa.

Nylund Pauliina
Sosiaalityöntekijäin liitto ry